

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

Quæ sapientia est vitanda. cap. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

Pudiat itaq; gentiliū fatuitate, sapientiam quam nō homo, sed deus docuit, sequamur, hanc diuitijs, hanc rebus omnibus añponam⁹. Melior ē acquisitio eius (vt re-
cte Salomon ait) negotiatione auri & argenti primi & purissimi, fructus eius pretiosior est cunctis opibus, & omnia quæ desiderantur, huc non valent comparari. Sola enim diuinæ doctrinæ sapientia efficit beatos:

Quæ sapientia est vitāda Cap. VII.

1. Cor. 3.

HAnc autem verissimam sapientiam, quam deo tradente accepimus, quo attentius accuratiusq; amplectamur, quærendum restat, quænam sit illa quam cauere debemus, indigna quidem hoc nomine, cū verius stultitia sit dicenda quam sapientia. Est igitur quædam sapientia, quæ mundana siue secularis dicitur, de qua Apostolus, Sapientia (inquit) huius mūdi stultitia est apud deum. Et iteq; Stultam fecit deus sapientiam huius seculi, Hic sane fuit antiquorum deos colentium error, qui olim videbatur esse sapientia, sed postquam euangelij veritas etiam ab ijs qui eam persequebantur, recepta est, apparuit colēdoꝝ deoꝝ ritū nō sapientiam fuisse, sed stultitiam. Tunc Pharaonis sapientium virgæ a virga Moysi deuoratae sunt, & omne diaboli commentum virtute crucis Christi superatum, tunc mulier sanguine fluens, quam medici secularis disciplinæ curare nequiuerant, tacta Christi fimbria recepit sanitatem, quia gentilitas desijt victimarum cruorem dæmonibus fundere, vbi in Christo deum cognouit, quem in spiritu cœpit adorare. Adhuc tamen ista infidelitatis sapientia in illis perseuerat, qui somnia sortescq; obseruant, & naturas hominum ex stellarum influxibus pendere iudicant, & incantationibus diaboli magis q̄ pijs ecclesiæ precibus delectantur. In his omnibus stultus sit oportet, qui apud deum sapiēs esse desiderat. Fuit & alia inter gentiles sapientia, veri quidem inquirendi supra quam dici queat studiosa, sed plane inanis cassiq; laboris, cum inuestigare illud nequaquam potuerit, quod nisi deo monstrante scire nemo poterat. Ista

attem erat philosophorum professio circa ipsam hominis beatitudinem varie sentientium ut diximus atque delirantiū, cum non in cælo, sed in terra illam constituerent, quærentes ubi non erat, & ubi esset nescientes. De his psalmista ait: Defecerunt scrutantes scrutatio. His nonnulli quoque ex nostris mihi similes videntur, quibus non est satis nosse quomodo veram perfectamque beatitudinem assequi possint, sed altiora se indagare conantur & ea quæ nisi fides teneat, ratio non explicat curiosius perscrutari solent. Vnde fit, ut plerumque ab eo etiam quod recte didicerant, aberrent: et dum Christum se tenere putant, de manibus elapsum non animaduertant. Plena periculi est talis sapientia, ideoque vitanda cum scriptum sit: Scrutator maiestatis opprimetur a gloria. Et iterum: Non plus sapias, quam necesse est, ne obstupescas. Caue igitur nimis altū sapere, ne forte vel cum hæreticis vetus instrumentum damnes, vel cum Iudæis nouum, & cum vtrisque ipse damneris, dicente domino: Nunquid non in die illa perdam sapientes de Idumæa, & prudentiam de monte Esau. Peribunt utique hæretici, & dei iudicio condemnabuntur, qui terrena sapiebant. Hoc enim Idumæa interpretatur, & Iudæi qui cum Esau aduersabantur fratri eius Iacob, id est, cum synagoga ecclesiæ Christi, ad quam credentem primogenita credere nolentium benedictionesque transferunt. Illud quoque ad hæreticorum infidelitatem spectare arbitror quod Salomon ait: Ciuitates munitas occupabit sapiens, & destruet munitio in qua confidebant impij. Omnia quippe impetatis dogmata quæ illi syllogismis captiosis & dialecticæ conclusiunculis munitentes insuperabilia esse putabant, dei sapientia Christus sua virtute superauit, & euertit. Arii, Sabellij, Euticetis, Manichæi, reliquorumque omnium prauitas defecit, sola Machumetana extrat, ne ipsa quidem diu permansura, dicente domino: Omnis plantatio, quam non plantauit pater eius cælestis, eradicabitur. Sed sunt & in ecclesia fortasse non pauci, qui sibi sapientes videntur, ita ut interdum

Eccl. 7.

Abdiæ. 1.

Proue. 21.

Matth. 15.

N

Isaia 5

psal. 97.
2. Cor. 6.

Ierem. 6.

contradicere audeant catholicae veritati apud ignaros admirationem sui facturi, quasi qui acutius aliquid sagaciusque explorarint, quam illi qui iam pridem probati recepti, celebresque habentur. In istos reclamationem Isaias, dicens: Vae qui sapientes estis in oculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes. Apud deum enim & insipientes & imprudentes sunt, qui temeraria praesumptione abducti ad ostentationem ingenii magis quam ad veritatis confirmationem loquuntur. Porro omnis disciplina quae cum euangelio non convenit, inutilis est sapientem facere non potest, ideoque nec beatum. Poesis fabellarum fictionibus exuberat, Oratoria ad gratiam loquendi artem praefert, Astronomia caeli siderumque motibus, & exinde futurorum divinationibus scaturit, philosophia sapientiae studio gloriatur, cum causas rerum naturasque conquiescit. Sed cum nulla doctrinarum istarum qui hominis finis sit recte verum indicare videatur, nemini discendas dicerem, nisi aliqua in parte divinae quoque sapientiae scientiam adiuverent. Operae premium erit igitur de his tantum capere quantum fidei institutioni convenire constat, caetera ne noceant respicere, aut enim superflua sunt, aut fini nostro adversantia, quod autem superfluum est contemni debet, quod adversarium repelli. De his enim psalmista ait, Noverit dominus cogitationes sapientum, quoniam vanae sunt. Et apostolus, Nolite (inquit) iugum ducere cum infidelibus. Quae enim participatio iustitiae cum iniquitate? aut quae societas luci ad tenebras? quae autem conventio Christi cum Belial? aut quae pars fidei cum infidele, qui autem consensus templo dei cum idolis? Tantum abest igitur ut sapiens sit, qui ethnicorum sapientes praeter modum aemulatur, ut etiam iniquus & infidelis esse possit convinci. Et quoniam sola dei sapientia, quae in sacris literis continetur, vera est sapientia, ideo ipse dominus per prophetam exclamat dicens Non gloriatur sapiens in sapientia sua, & non gloriatur fortis in fortitudine sua, & non gloriatur dives in divitiis suis, sed in hoc gloriatur qui gloriatur, scire &

nosse me, quia ego sum dominus qui facio misericordiam & iudicium & iustitiam in terra, misericordiam utique erga sapientes in bono: iudicium, & iustitiam aduersus sapientes in malo. De quibus Ieremias ait, Sapientes sunt ut faciāt mala, bene autem facere nesciunt. Sapientia ista doli, calliditatis, versutiæ, fraudum est plena, ista denique non hominis, sed diaboli sapientia est. Hac armatus erat serpens qui decepit Euam, hanc sequuntur illi de quibus in euangelio dicitur, Prudentiores sunt filij seculi filijs lucis in generatione sua. Ab hac certe vir iustus abhorrebit, ut potius secundum deum quā secundum sæculum sapiens sit ac nequando & ipse seculi sapientium capiatur sycophantijs, deum cum propheta orabit. ab homine iniquo & doloso erue me.

Iere. 6.

Lucæ 16.

psal. 42.

Quod sapiens docere alios
debet. Caput viii.

DOcuimus & quæ sequenda sapientia, & quæ fugienda sit, reliquum est, ut eos qui vera. i. diuina sapientia præditi sunt hortemur, ne creditum sibi salutaris eruditionis talentum in terra defodiant, sed illis dispensent, vnde cum vsuris exigi possit, & domino cui negotiantur, plurimum lucri accedat. Laxent igitur retia sua in capturam: alios doceant quod ipsi didicerunt, & non sibi solum, sed alijs etiam prodesse studeant, tantoque accepto beneficio se dignos præsent. Ut quid enim bonū sapiæ tu q̄ dei benignitate sapiam adeptus es, cum proximis non cōmunicas, si nihil inde tibi deperit, si cōicatum etiam augetur & excrefcit? Quis est n. qui docet, & docēdo non aliqd discat, & q̄d didicit non confirmet, cū de memoria facile labi soleat & exciderit, quicquid relinquit irrepetitū? Ita fit, ut ipse q̄q̄ dediscas nisi docueris. Doce igitur ut doctior sis, aut saltem ne obliuioni tradas q̄d didicisti. Immo q̄ potissima alios docendi cā esse debet, doce ut beator sis, quicquid erudiunt multos ad sapiam fulgebūt (sicut scriptū est) tanq̄ stellæ in ppetuas æternitates. Cassus pene labor ē, mltā didicisse: & postq̄ didiceris, obmutescere.

Danie. 12.